

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

TEDEN MOBILNOST **od 16.09.2012 do 22.09.2012**

Načrt aktivnosti

UVOD

Javna agencija RS za varnost prometa sodeluje v mednarodni akciji »**Evropski teden mobilnosti**«, ki bo potekala med 16. in 22. septembrom 2012. Osrednja tema letošnjega Evropskega tedna mobilnosti je »*Trajnostna mobilnost v mestih*«. Skupaj v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in mesti bomo upoštevali ustanovni akti, ki so ga oblikovali različni evropski partnerji projekta z namenom spodbuditi različne možnosti prevoza v mestnih središčih, ki ponuja vožnjo s kolesom, z avtobusom, z vlakom, z rolerji ali kar peš.

Trajnostna mobilnost (transport) pomeni zagotavljanje učinkovite in enakopravne mobilnosti za vse ob minimizaciji nezaželenih stranskih učinkov. Zmanjšati je treba negativni vpliv mobilnosti v smislu porabe energije in kakovosti okolja. Trajnostna mobilnost od nas zahteva spoštovanje gospodarskih, socialnih in naravnih omejitev ter odgovorno ravnanje do prihodnjih generacij. Vodilo trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet. Zlasti v mestih veliko ljudi trpi zaradi slabše kakovosti življenja, število avtomobilov pa se še kar večja. Povečanje prometa motornih vozil, posebej v mestih, povzroča hrup, onesnažen zrak ter zastoje v prometu; posledice najbolj prizadenejo občutljive skupine, kot so otroci in starostniki. Vendar izbira prevoznih sredstev ne vpliva le na prihodnji razvoj mest, temveč tudi na gospodarsko blagostanje državljanov in podjetij.

Kolo je eno najbolj priljubljenih prevoznih sredstev. Za otroke je tudi igralo, odrasli pa ga čedalje pogosteje uporabljajo ne le za prevoz, temveč tudi za rekreacijo. Vendar pa **moramo pri kolesarjenju dobro poskrbeti za svojo varnost**, saj so kolesarji poleg pešcev najbolj ogrožena in izpostavljena skupina prometnih udeležencev.

S kolesarjenjem kot zelo enostavnim in ekološkim načinom gibanja in prevoza prispevamo k čistejšemu okolju, spomladi in poleti oz. v toplejših mesecih pa je to tudi ena najprijetnejših športnih aktivnosti na svežem zraku, s katero skrbimo za ohranjanje svojih telesnih sposobnosti. Prispeva namreč k večji vzdržljivosti, koristi srcu in ožilju, obenem povečuje moč.

NAMEN IN CILJ AKCIJE

Namen katerega želimo doseči v akciji je povečati stopnjo uporabe kolesarske čelade med kolesarji, ter odsevnih teles pri pešci ter spodbujati k izbiri alternativnih možnosti za prihod na/iz dela, za namene službenih poti v Ljubljani (hoja, kolo, javna prevozna sredstva).

Z preventivnim opozarjanjem za večjo varnost kolesarjev, želimo opozoriti na upoštevanje prometnih pravil, na odgovornejše vedenje kolesarjev v cestnem prometu in na dokaj nizko kulturo udeležencev v cestnem prometu. Vloga Akcijska načrta pri izboljšanju varnosti kolesarjev v cestnem prometu je na preventivnem opozarjanju pomembnosti uporabe varnostne čelade ter posledično zmanjšanje prometnih nesreča z hudimi posledicami ter smrtnimi izzidi.

Cilj preventivne akcije je omogočiti varno kolesarjenje na javnih cestnih površinah v Sloveniji z zmanjšanja število mrtvih in huje telesno poškodovanih kolesarjev.

Statistični podatki namreč kažejo, da so v prometnih nesrečah najpogosteje udeleženi starejši kolesarji, zlasti starejši od 65 let, saj so pogosto premalo pozorni na vozila, ki jih prehitevajo, slabše slišijo, vidijo in počasneje ustrezno reagirajo. Starostne spremembe vključujejo tudi zmanjšano sposobnost okrevanja po težjih poškodbah. To seveda nikakor ne pomeni, da starejši ljudje ne smejo kolesariti. Zato jim svetujemo:

- Naj bodo **odgovorni in naj upoštevajo svoje sposobnosti** ter sedejo na kolo le takrat, ko so prepričani, da so resnično sposobni varne udeležbe v cestnem prometu.
- Svetujemo jim, **naj se izogibajo vožnji ponoči**, ker se njihov vid počasneje adaptira temi. Posamezne vožnje naj bodo krajše. Izogibajo naj se tudi voženju po cestah, kjer se razvijajo večje hitrosti. Predvsem pa naj se izogibajo cest, kjer ni kolesarskih stez.
- Če bomo torej kot kolesarji ravnali tako, da bomo najprej sami poskrbeli za lastno varnost in da se ne bomo sami spravljali v nevarne in/ali kritične situacije, potem bomo uživali v koristnem, prijetnem in zelo zdravem načinu gibanja, ki ga predstavlja kolesarjenje.

POTEK AKTIVNOSTI od 16.09.2012 do 22.09.2012

Zap. št.	VRSTA UKREPA	IZVAJALEC	ČAS IZVEDBE	KRAJ IZVEDBE	PREDVIDENI STROŠKI
1.	Oglaševanje na 200 plakatnih mestih v gostinskih lokalih	AVP SRK	Od 16.9. do 22.9.2012	Po celi Sloveniji	Tisk plakatov: 360 eur
2.	Pričetek akcije V troje.si za spodbujanje kolesarjenja na delo	Urbanistični inštitut RS, AVP – SPV	17.9.2012	Splet, po Sloveniji, občinski SPV	
3.	Promocija akcije Ulice otrokom – spodbujanje dogodkov namenjenih uveljavljanju območij umirjenega prometa v okolici šol, vrtcev, znotraj spalnih naselij v sklopu aktivnosti ob ETM	AVP – SPV, občinski SPV	16.-22.9.2012	Po Sloveniji	
4.	Kolesarski krog za učence osnovnih šol: tema Varno kolo – učenci ljubljanskih OŠ se usposobijo za varno kolesarjenje po centru mesta	SPV MOL, AVP-SPV	19.9.2012	Ljubljana, Trg narodnih herojev	/
5.	Kolesarjenje, akcija Bistro glavo varuje čelada	SPV MO Maribor, AVP-SPV	20.9.2012	Maribor, Trg svobode	
6.	Pobarvaj si svojo čelado – mimoidoči se poučijo o nujnosti uporabe kolesarske čelade, ter si pobarvajo svojo čelado po lastnih zamislih in željah	SPV MOL, AVP-SPV, Predstavništvo EC	19. in 20.9.2012	Ljubljana, Breg – pred Hišo EU	

7.	Preventivni dogodek za večjo varnost kolesarjev – promocija Varnega kolesa, uporabe zaščitne čelade	SPV MO Novo mesto, AVP – SPV	21.9.2012	Novo mesto, Glavni trg	
8.	Preventivni dogodek V mestu brez avtomobila – varnost pešcev in kolesarjev	SPV Logatec, AVP-SPV	21.9.2012	Logatec	Študentsko delo: cca. 150,00 eur
9.	Preventivni dogodek Dan brez avtomobila – predstavitev vsebin za varnost šibkejših udeležencev v prometu (nižje hitrosti v naseljih, varno kolesarjenje, uporaba čelade,	SPV MOL, AVP-SPV	22.9.2012	Ljubljana, poligon varne vožnje na Barju	Študentsko delo: cca. 150,00 eur
10.	Izvedba strokovnih posvetov s področja registracije in tehničnih pregledov vozil	AVP Sektor za vozila	Od 16.9. do 22.9.2012	Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Koper, Nova Gorica, Novo mesto, Slovenj Gradec, Murska Sobota	
11.	Okoljevarstveno obnašanje v prometu (model varčne vožnje; favoriziranje javnega prevoza; kombinacija javnega prevoza z drugimi sredstvi: peš, bicikel, park@ride, osebni avtomobil; več potnikov / osebni avtomobil)	AVP Sektor za voznike	Od 16.9. do 22.9.2012	Obvestilo avtošolam	

MEDIJSKI NAČRT

Ker je glavni koordinator Tedna mobilnosti Ministrstvo za okolje in s tem tudi osrednja pozornost medijev, bo Javna agencija RS za varnost prometa v času akcije na področju medijskega dela izvedla le naslednje:

- priprava gradiva za objavo na internetu,
- posredovala sporočilo za javnost medijskim hišam (najava dogodka).

ZAKLJUČEK

V Sloveniji je še vedno razvoj preveč usmerjen v spodbujanje cestnega prometa. Je nekakšen izziv sodobnega časa, ki ga je treba reševati na državni/lokalni in osebni ravni. Na državni/lokalni ravni je nujno urediti in spodbujati javni promet, ki mora postati časovno in finančno konkurenčen osebnemu prometu. Izbira vožnje z avtomobilom je na prvi pogled racionalna: ponuja nam udobje, hitrost, zasebnost in nenazadnje tudi prilagodljivost pri izbiri cilja, vendar trajnostna mobilnost zahteva od nas spoštovanje gospodarskih, socialnih in naravnih omejitev ter odgovorno ravnanje do prihodnjih generacij.

Promet v mestu je na podlagi akcij trajnostne mobilnosti bolj umirjen, zastoji so manjši, prav tako je zmanjšan pritisk na parkirišča.

S podobnimi aktivnostmi se zavedamo, da izboljšujemo možnost uporabe različnih oblik mobilnosti, ki so prijaznejši do okolja in prispevamo k zmanjšanju cestnega prometa v mestih ter posledično zmanjšujemo število prometnih nesreč v mestnih središčih. Gre za zmanjšanje nepotrebnih kratkih voženj, ki jih lahko opravimo pes, s kolesom ali avtobusom. Zmanjšanje takih voženj je lahko prvi pomemben korak k trajnostni mobilnosti. Da bi dosegali takšno mobilnost je potrebno apelirati tudi na pristojne organe za prometno infrastrukturo, ki je eden izmed pomembnih dejavnikov na poti do trajnostne mobilnosti.